

Gmina Gnojnik

**Analiza systemu gospodarki odpadami komunalnymi
za 2019 rok**

30 kwietnia 2020 r.

I. Wstęp

„Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 r.” została opracowana zgodnie z wymogami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2019.2010 t.j.) w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Gnojnik w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, jednak z uwagi na wydłużone terminy na złożenie sprawozdań przez podmioty zbierające odpady nie uwzględniono wszystkich danych.

Analiza zgodnie z art. 9tb ustawy obejmuje:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

II. Funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gnojnik.

1. Regulacje prawne:

Gospodarka odpadami komunalnymi w każdej gminie opiera się na regulacjach prawnych z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2019.2010 t.j.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2019.701 t.j.)
- Zmiana rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U.2018.2482) rozporządzenie z dnia 28 grudnia 2018 r.,
- Poziomy ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U.2017.2412) rozporządzenie z dnia 15 grudnia 2017 r.,
- Szczegółowy sposób selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U.2019.2028 t.j.) rozporządzenie z dnia 29 grudnia 2016 r.,
- Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U.2016.2167) rozporządzenie z dnia 14 grudnia 2016 r.

W Gminie Gnojnik system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje w oparciu o uchwały:

- Uchwała nr IV/39/2019 Rady Gminy w Gnojniku z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie: ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Gnojnik oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- Uchwała nr III/33/2018 Rady Gminy w Gnojniku z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie: ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gnojnik;
- Uchwała nr XXXIV/302/17 Rady Gminy w Gnojniku z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie: szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała nr XXXIV/301/17 Rady Gminy w Gnojniku z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie: przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gnojnik;

- Uchwała nr XXIII/216/17 Rady Gminy w Gnojniku z dnia 30 stycznia 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie: ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała nr XXIII/215/17 Rady Gminy w Gnojniku z dnia 30 stycznia 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie: ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Gnojnik oraz warunku i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- Uchwała nr XVI/145/16 Rady Gminy w Gnojniku z dnia 3 czerwca 2016 r. w sprawie: określenia górnych stawek dla właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania:

Na terenie Gminy Gnojnik nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

W poprzednich latach wszystkie odpady zmieszane oraz pozostałości z sortowania zebrane z terenu Gminy Gnojnik przekazywane były do instalacji: MBP FB Serwis w Tarnowie oraz MBP Remondis w Krakowie.

Brak danych za 2019 r.

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi:

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązuje gminy do zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych - o ile obowiązek budowy takich instalacji wynika z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Gmina Gnojnik jest niewielką gminą i nie jest w stanie sama sprostać wymaganiom ustawy w wymienionym wyżej zakresie. Jeżeli pojawią się jakiegokolwiek inicjatywy w ramach współpracy ze strony innych samorządów Gmina Gnojnik przystąpi do takiego projektu.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych:

Umową nr 163/2016 z dnia 21 listopada 2016 roku zawarta pomiędzy Gminą Gnojnik a Firmą Usługowo Handlową „Dimarco” Marek Strzelec Iwkowa 482, 32-861 Iwkowa wybraną w drodze przetargu nieograniczonego zlecono do realizacji świadczenie usług. „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Gnojnik”. Umowa została zawarta na okres od 1.01.2017 r. do 31.12.2019 r. na łączną kwotę 933 120,00 zł brutto. W 2019 roku koszt ten wyniósł 276 254,40 zł, natomiast w kwocie 34 785,00 zł zamknął się odbiór i zagospodarowanie odpadów z miejsc publicznych.

Obsługę PSZOK-u w 2019 powierzono FHU DIMARCO z Iwkowej, koszt roczny wyniósł 171 072,00 zł brutto. Dodatkową pomoc w obsłudze PSZOK w tym okresie zapewnia „Eco-Gnojnik” Spółką z o.o., na łączną kwotę 9 643,20 zł

5. Liczba mieszkańców:

Na dzień 31 grudnia 2019 roku na terenie Gminy Gnojnik zameldowanych było 8030 osób. Systemem gospodarowania odpadami w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. objętych było 6 644 osób.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców zameldowanych a liczba mieszkańców zamieszkałych wg deklaracji - na terenie Gminy Gnojnik wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

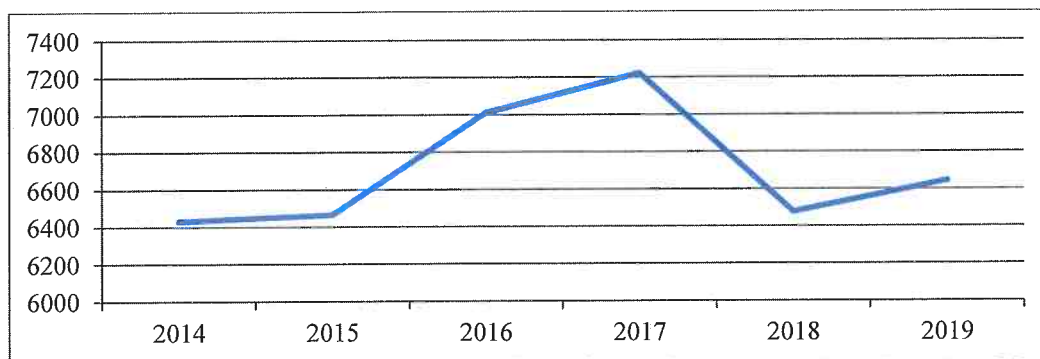
Miejscowość	Liczba mieszkańców zameldowanych	Liczba mieszkańców wg deklaracji
Biesiadki	867	699
Gnojnik	2603	2192
Gosprzydowa	1080	902
Lewniowa	987	860
Uzsew	1643	1308
Zawada Uszewska	551	442
Żerków	299	241
Razem	8030	6 644

Źródło: Opracowanie własne na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gnojnik oraz danych z Ewidencji Ludności.

Różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych a zamieszkałych może wynikać stąd, iż wiele osób pracuje poza granicami kraju, w delegacjach, ich powroty do miejsca zamieszkania na terenie Gminy Gnojnik odbywają się kilka razy w roku, tylko na kilka dni. Dużą część mieszkańców

zameldowanych stanowią również studenci mieszkający i ponoszący opłaty za gospodarowanie odpadami w mieście, w którym podejmują naukę. Te wszystkie osoby nie zostały wykazane jako zamieszkałe w deklaracjach składanych przez mieszkańców, stanowią one średnio 17% mieszkańców.

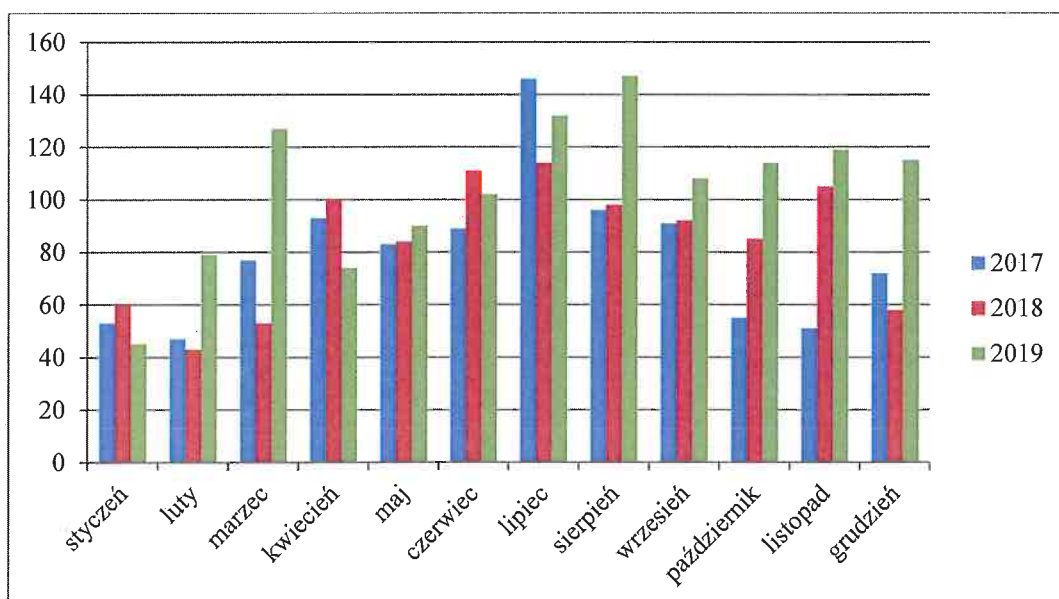
Wykres nr 1. Porównanie liczby mieszkańców gminy w latach 2014-2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gnojnik.

W roku 2019 prowadzono weryfikację złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W styczniu r w lokalnej prasie, na stronie internetowej urzędu, na profilu na facebooku Gminy, oraz podczas ogłoszeń w parafiach podano informację o weryfikacji deklaracji i zachęcano mieszkańców do wyjaśniania rozbieżności w ilości osób zameldowanych a zamieszkałych. Do czerwca trwało przyjmowanie oświadczeń o ww. rozbieżnościach, sprawdzanie kart z danymi z meldunku. Następnie wysyłano wezwania do złożenia pisemnych wyjaśnień, w wyniku czego do urzędu wpływały dokumenty potwierdzające stały meldunek poza granicami kraju, zaświadczenia z uczelni i internatów, zaświadczenia z Zakładów Opiekuńczo Lecznicych, oraz deklaracje zwiększające liczbę mieszkańców.

Wykres nr 2. Porównanie liczby mieszkańców korzystających z PSZOK w poszczególnych miesiącach w latach 2017-2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularzy przyjęcia odpadów.

Z PSZOK w 2019 roku skorzystało 1422 mieszkańców, jak pokazuje wykres największe zainteresowanie PSZOK-iem występuje w czasie miesięcy wiosenno – letnich, w 2019 r można zaryzykować twierdzenie, że ma to związek z pogodą.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust 6-12.

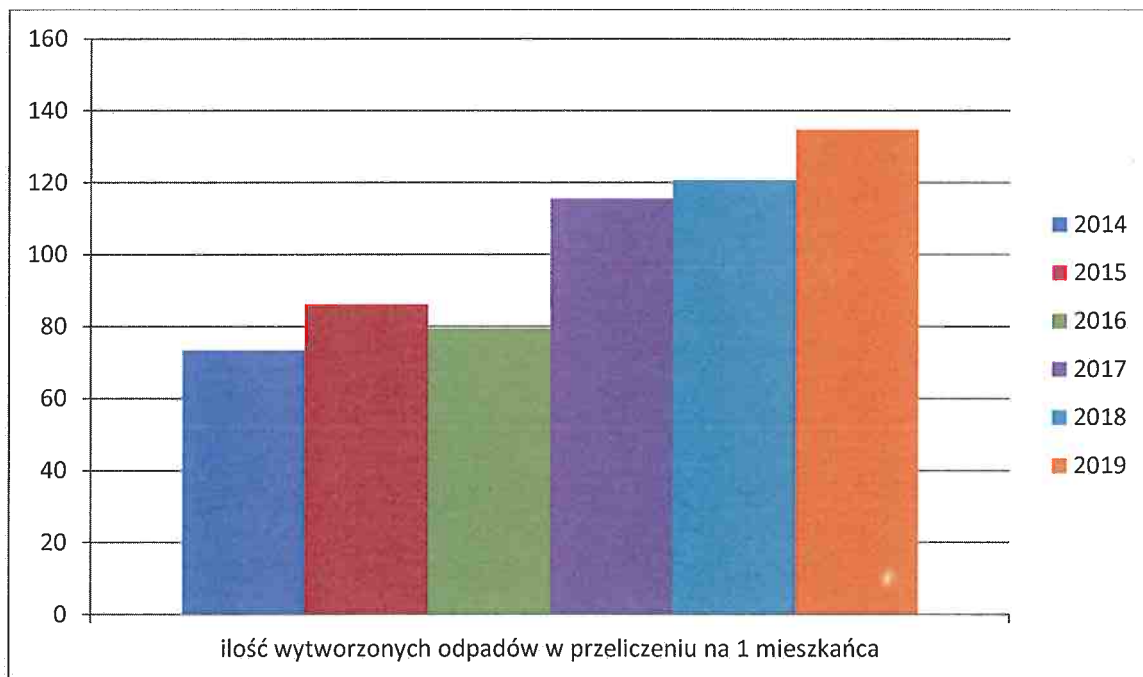
Na terenie Gminy Gnojnik wg danych z 2019 r. działalność gospodarczą prowadzi ok. 350 podmiotów, z czego nie więcej niż 25% firm posiada umowy na odbiór odpadów. Wobec pozostałych podmiotów w grudniu 2019 r. podjęto działania sprawdzające, czy rodzaj prowadzonej działalności wymaga zawarcia umowy na odbiór odpadów komunalnych, gdyż art. 6j ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mówi, że: „W przypadku prowadzenia w części lokalu mieszkalnego obsługi biurowej działalności gospodarczej opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się w ramach opłaty dotyczącej nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1” czyli nieruchomości zamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Działania w tym zakresie w dużej mierze prowadzone były w 2020 r.

Gospodarka wodno – ściekowa na terenie Gminy Gnojnik wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

- 395 nieruchomości podłączonych do kanalizacji sanitarnej,
- 1500 zaewidencjonowanych zbiorników bezodpływowych,
- 800 gospodarstw podłączonych do sieci wodociągowej.

7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Gnojnik.

W 2019 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca na terenie Gminy wytworzono i odebrano 134,67 kg odpadów.

W oparciu o deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożone do 31.12.2019 r., ustalono iż 1992 gospodarstw prowadzi selektywną zbiórkę odpadów, a 33 nie selekcionuje odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

W 2019 r. wpłynęło 502 deklaracje, z czego przyjęto 350 deklaracji ze zmianą liczby osób zamieszkałych, 30 nowych deklaracji, oraz 7 deklaracji dotyczących zmiany sposobu zbierania odpadów ze zmieszanego na segregowany, a 1 deklaracja ze zmianą z sposobu selektywnego na nieselektywny.

Tabela nr 3. Ilość osób w gospodarstwach domowych znajdujących się na terenie Gminy Gnojnik w 2018 r.

Wielkość gospodarstwa domowego	Ilość gospodarstw domowych	Liczba osób ogółem
1 - osobowe	316	316
2 - osobowe	427	854
3 - osobowe	356	1 068
4 - osobowe	335	1 340
5 - osobowe	245	1 225
6 - osobowe	139	834
7 - osobowe	62	434
8 - osobowe	24	192
9 - osobowe	8	72

10 - osobowe	7	70
11 - osobowe	4	44
12 - osobowe	3	36

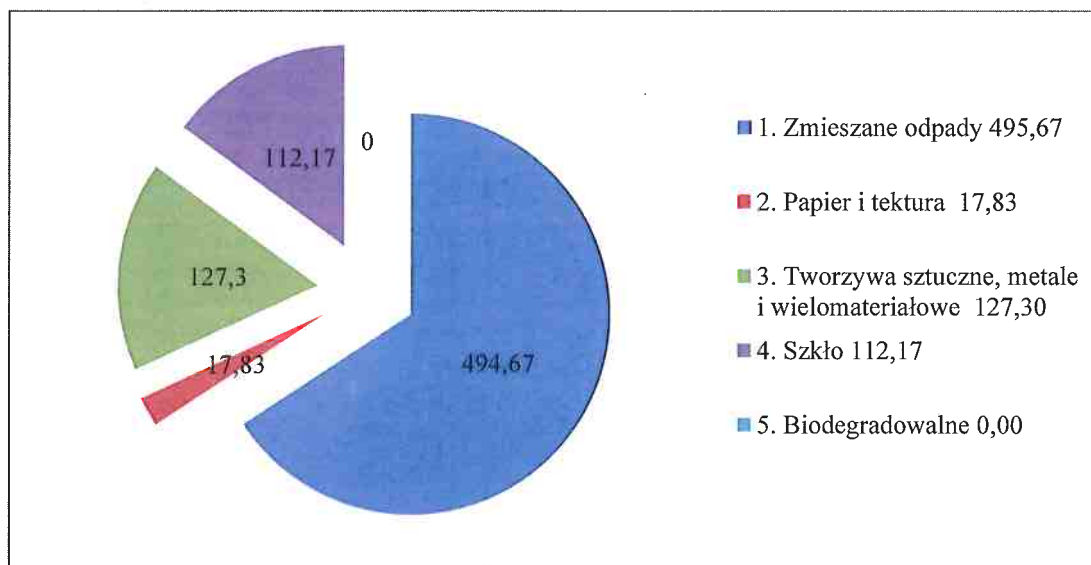
Zródło: Opracowanie własne na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gnojnik

Gmina Gnojnik nie ogranicza ilości odbieranych odpadów komunalnych. Odpady zbierane są w systemie workowym. Każde nowe gospodarstwo domowe otrzymuje komplet worków, tzw. „zestaw startowy”, na który składają się:

- dwa worki czarne (odpady pozostające po segregacji),
- dwa żółte (tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe)
- niebieski (papier),
- zielony (szkło),
- w przypadku braku przydomowego kompostownika otrzymuje się worek na odpady biodegradowalne (brązowy).

Zaopatrywanie mieszkańców w worki odbywa się w następujący sposób: za każdy wystawiony przez gospodarstwo domowe do odbioru worków firma zostawia pusty z przeznaczeniem na ten sam rodzaj odpadu. Dodatkowe worki mieszkańcy mogą odbierać w Urzędzie Gminy Gnojnik. Nie ma ograniczeń co do ilości pobieranych worków.

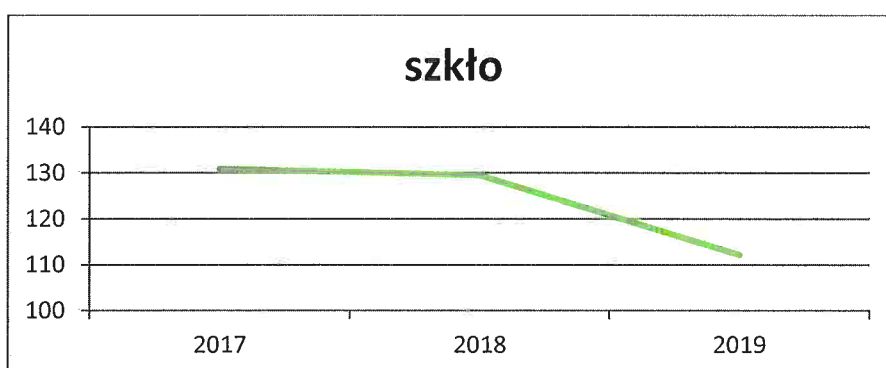
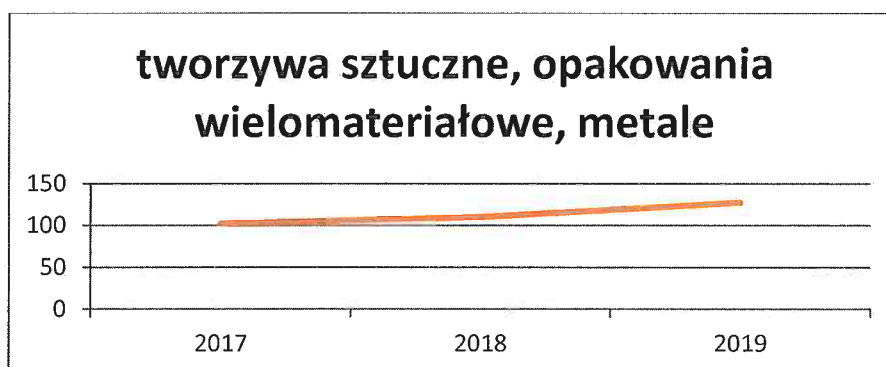
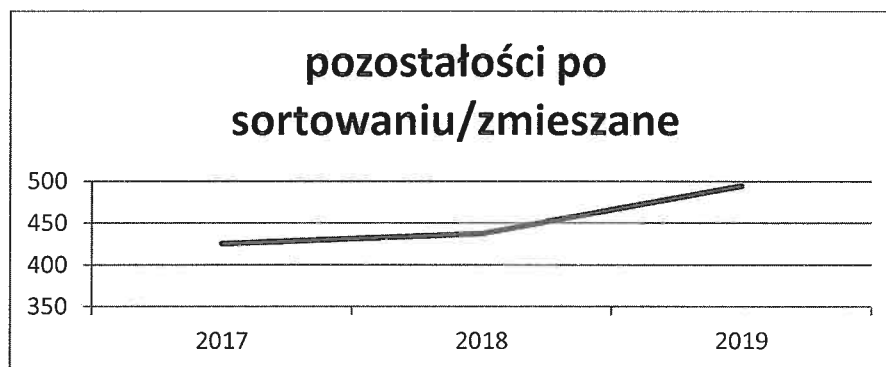
Wykres nr 3. Ilość zebranych w 2019 roku w Gminie Gnojnik odpadów komunalnych od wszystkich właścicieli nieruchomości z podziałem na poszczególne frakcje.

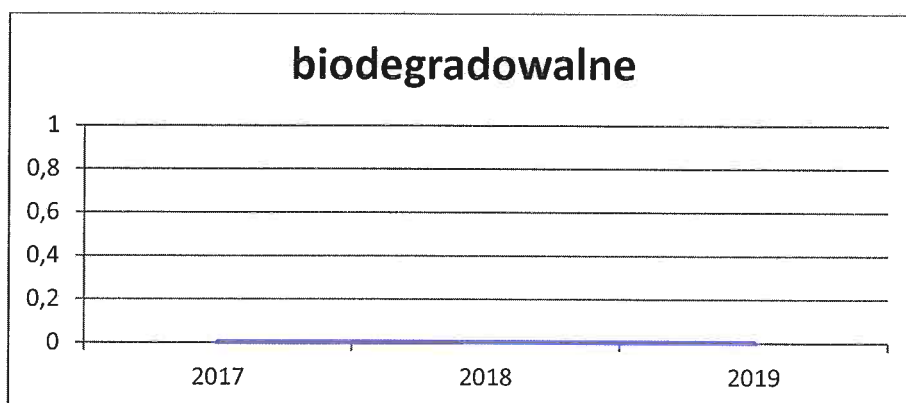
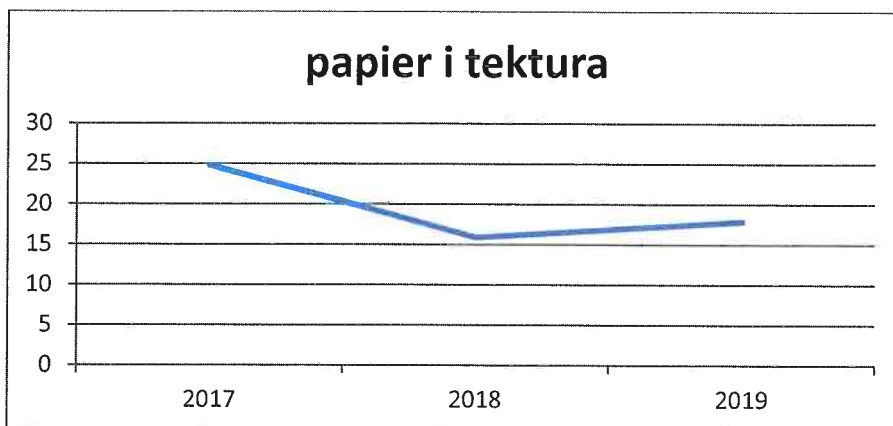

Źródło: Opracowanie własne na podstawie protokołów otrzymanych od firmy zbierającej odpady.

Poniższe tabele mają na celu porównanie ilości poszczególnych frakcji odpadów odebranych bezpośrednio od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych jak i dostarczonych do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Gnojniku. Przedmiotowe dane obejmują lata 2017 – 2019.

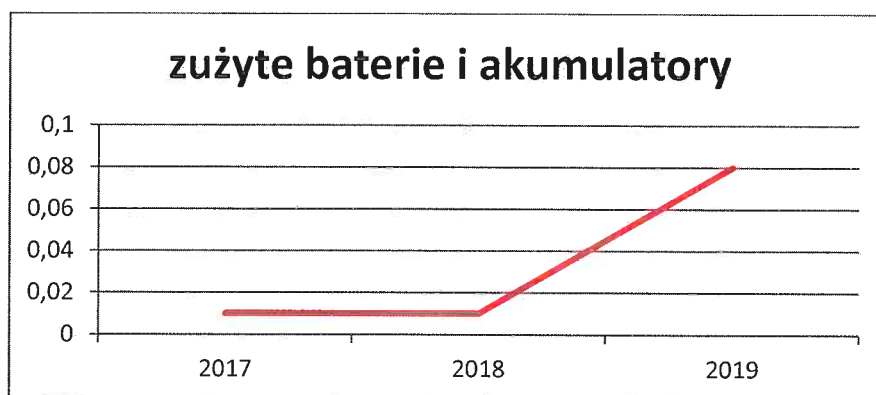
Wykres nr 4-10. Porównanie masy (wyrażonej w Mg) poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zebranych na terenie Gminy Gnojnik od właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

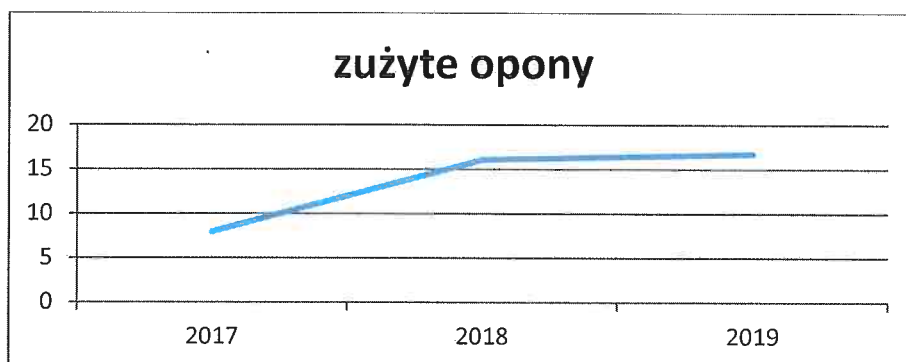
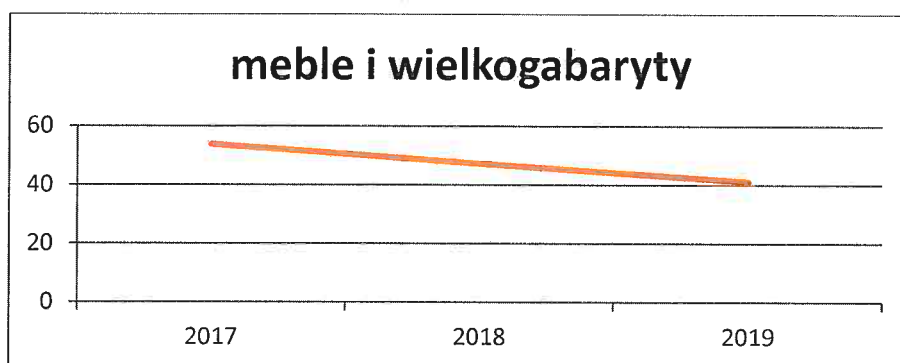
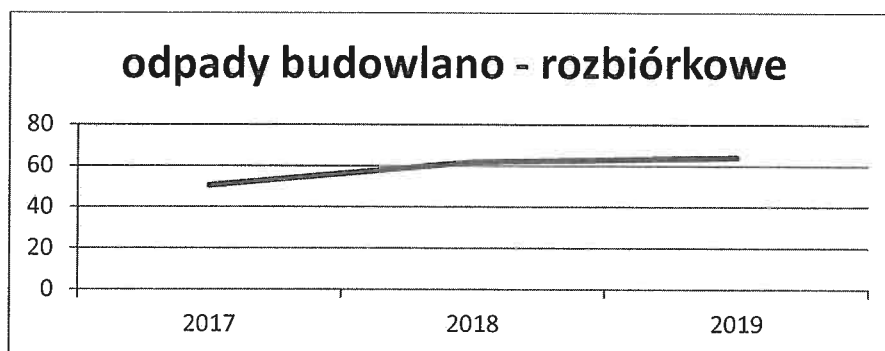
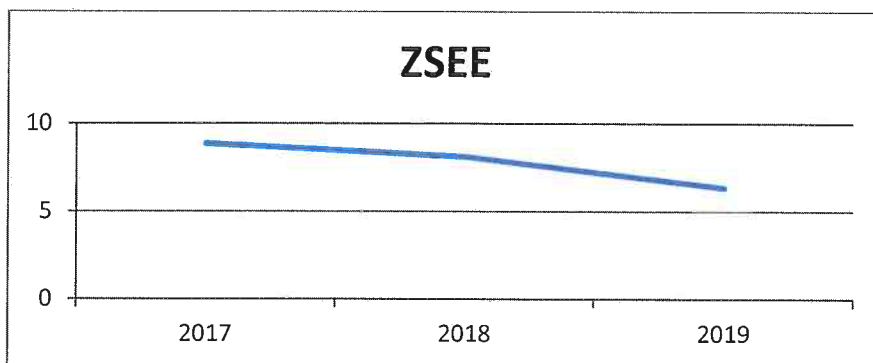

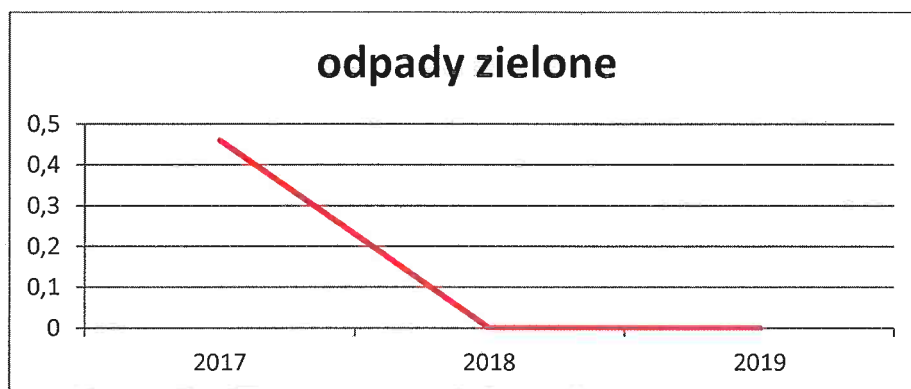
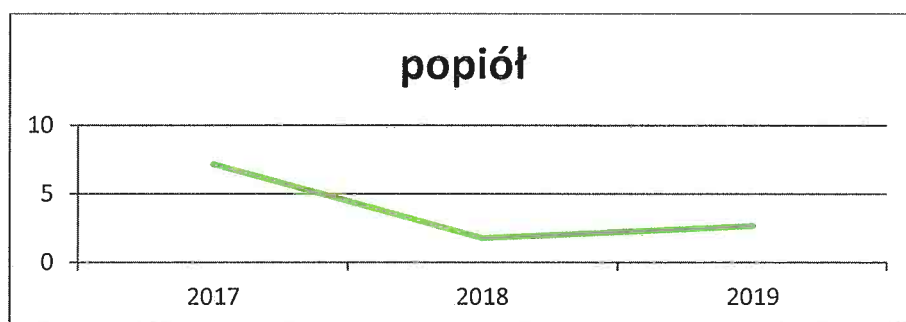
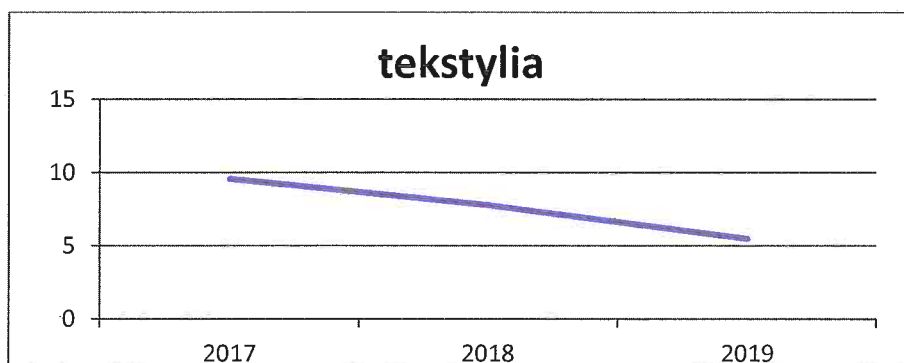

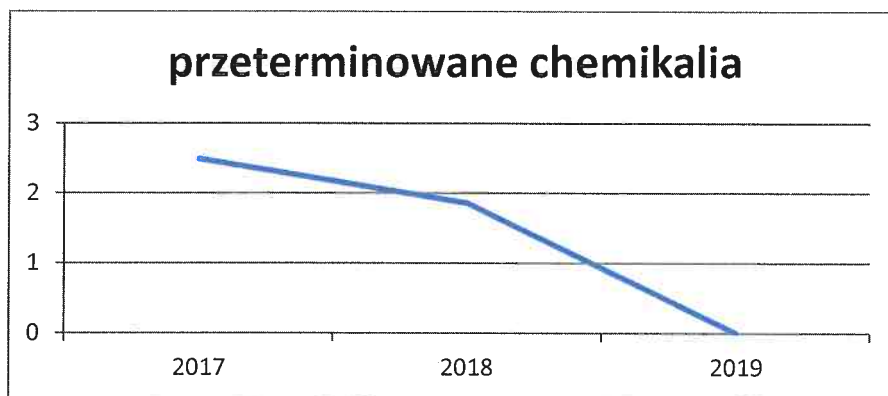
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań i protokołów składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Wykres nr 11 -20 Porównanie masy odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Gnojniku na przestrzeni lat: 2017-2019.

III. Podsumowanie

Przedstawiony w niniejszej analizie zakres funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gnojnik za 2019 rok wynika z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Niniejsza analiza winna dostarczyć niezbędnych informacji do stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gnojnik.

Reasumując, w kolejnych latach odpady komunalne zebrane na terenie Gminy Gnojnik w dalszym ciągu trafiać będą do instalacji regionalnych lub zastępczych do obsługi regionu w zakresie przyjmowania zmieszanych odpadów komunalnych. W związku z tym potrzeby inwestycyjne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi dotyczyć będą Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, którego utworzenie i funkcjonowanie wynika z przedmiotowej ustawy, a w przyszłości jeżeli pojawią się propozycje i możliwości podjęcia współpracy z innymi gminami mającej na celu budowę instalacji w oparciu o art. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W 2018 roku zwiększyła się ilość odpadów odebranych od mieszkańców Gminy Gnojnik oraz odpadów zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, wpłynęło to na wzrost kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami. W związku z powyższym 21 grudnia 2018 roku Rada Gminy uchwałą nr III/33/2019r. przyjęła nowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od 1 marca 2019 r. na terenie Gminy Gnojnik obowiązywać będą nowe stawki tj.: miesięczna stawka opłaty w przypadku zadeklarowanej segregacji wynosi 8,50 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość. W przypadku zamieszkiwania na nieruchomości powyżej pięciu osób, począwszy od 6 osoby ustala się stawkę w wysokości 4,50 zł. Opłata w przypadku zadeklarowanej niesegregacji wynosi 17,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość.

Zaobserwowano wiele nadużyć jeśli chodzi o odpady dostarczane do PSZOK tj.:

- Oddawanie odpadów do PSZOK przez mieszkańców sąsiednich gmin w towarzystwie mieszkańca naszej gminy, który deklaruje, że przywozi własne odpady.
- Oddawanie i podrzucanie do PSZOK odpadów z działalności gospodarczej.
- Przywożone są duże ilości odpadów wytworzonych podczas budowy nowego domu lub remontu.

W kolejnych latach należy więc położyć nacisk na działania kontrolne firm funkcjonujących na terenie Gminy, tj. czy każda firma posiada umowę na odbiór odpadów komunalnych. Ponadto należy podjąć działania informacyjne i edukacyjne w ww. zakresie.

W 2019 roku istnieje ryzyko nie osiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji: papier, metal, tworzywa

Zgodnie z art. 9tb pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Gnojnik.

Sporządził:

Podinspektor
ds. gospodarki odpadami komunalnymi

mgr Monika Gazda

Zatwierdził:

WÓJT

mgr Sławomir Paterek